

معاون وزارت عدلیه - بطوری
 مرض کردم راجع بدعاوی بیست ساله این یک نظامنامه ای از طرف وزارت عدلیه ندارد و فقط بموجب یک تصویب نامه هائی است که از هیئت وزراء متوالیا صادر شده است ولی اجراء نمیشود.
 و این ترتیب امروزه در وزارت عدلیه مقرر است که معاکم دعوی ها را غالباً به استناد مرور زمان رد نمیکند و برای اینکه با قانون هم موافقت داشته باشد لایحه ای در این باب تهیه و تقدیم مجلس خواهد شد.
رئیس - عمده برای مذاکرات کافی نیست.
 جلسه آتی روز شنبه.
 دستور را عرض میکنم اولاً سه فقره خبر از کمیسیون بودجه.
 یکی راجع بکنترات مسیومولیت و دیگری راجع بمستمری دکتر کوبن و سومی راجع بحقوق وراث صاحبمنصبان سوئدی.
 و دو فقره خبر از کمیسیون مبتکرات یکی راجع بطرحی که آقای تقی زاده در باب کتابخانه دولتی پیشنهاد کرده اند و دیگری راجع بطرح آقای المونی در موضوع سردردخانه شاه رود خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع به معافیت ماشین های صنعتی.
آقای عدل الملک
 (اجازه)
عدل الملک - در چندی قبل عرض کردم که مسئله راه بندر جز و دامغان یک چیزی است که برای تجار و قوافل و همه مردم فوائد عمده دارد.
 از این جهت استدعا دارم اینهم جزء دستور روز شنبه باشد.
رئیس - جز دستور میشود ولی نمی دانم وقت پیدایم کنم که در این باب مذاکره شود یا نه؟
آقای میرزا شهاب
 (اجازه)
آقای میرزا شهاب - بنده راجع به قانون استخدام مستخدمین ادارات مجلس می خواهم عرض کنم یک روز دیگر هم تذکر دادم گفتند خبرش در کمیسیون نظامنامه داخلی تمام شده است و تقدیم مجلس میشود و حالا تقدیم مجلس شده و مابین آقایان نمایندگان هم توزیع شده است.
 حالا خواستم سؤال کنم از قبیل لوائح که تقدیم مجلس میشود اگر بنا شود تقاضای فوریت بشود در چه وقت بسایند بشود؟
 چون این اولین دفعه ای است که یک لایحه تقدیم مجلس شده و می خواهم تقاضای فوریت کنیم.
 نظامنامه متعرض این مسئله نشده و بنده نمیدانم چه وقت میشود تقاضای فوریت

کرد.
 غرض این است که رأی فوریت در این باب داده شود برای اینکه زودتر تمام شده بلکه بتوان برای اول حمل درباره مستخدمین اجرا کرد.
رئیس - تقاضای فوریت وقتی ممکن است که لایحه یا طرحی تقدیم مجلس می شود، یعنی قبل از ارجاع بکمیسیون.
آقای گازرونی
 (اجازه)
کازرونی - عرض ندارم.
رئیس - آقای اخگر.
 (اجازه)
اخر - بقدری پیشنهاد برای جلسه آینده شده است که بنده دیگر نمیتوانم چیزی عرض کنم.
 (مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - مؤتمن الملک
 منشی - غلی اقبال الملک
 منشی - معظم السلطان
جلسه ۱۱۶
 صورت مشروح مجلس یوم شنبه چهارم دلو ۱۳۰۳ مطابق بیست و هشتم جمادی الثانیه ۱۳۴۳
 مجلس دو ساعت و ربع قبل از ظهر بریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید (صورت مجلس یوم پنج شنبه دوم دلو را آقای آقا میرزا جواد خان قرائت کردند)
رئیس - گویا در صورت جلسه مخالفی نباشد؟
 (گفتند - خیر)
رئیس - دستور امروز اولاً خبر کمیسیون بودجه راجع به مسیومولیت است در کلیاتش مخالفی هست؟
آقای سعید یعقوب - بند در آن صورت اسم خود را نوشته ام.
رئیس - بفرمائید
آقای سعید یعقوب - شاید در نظر آقایان نمایندگان محترم باشد که بنده یک نفر از نمایندگان هستم که مامورین و وظیفه شناس را فوق العاده ستایش و تحسین می کنم و مامورینی که ما استخدام کردیم مخصوصاً مامورین بلژیکی خدمت کرده و انجام وظیفه نموده اند خصوصاً از زمانی که مسیومولیت رئیس گمرکات شد گمرک مملکت ما را در تحت یک انتظامی در آورد همین طور بستخانه را لیکن همه آقایان می دانند که این خدمت کردن در ازاء یک نعمتی بوده است دولت ایران نعمتی داده است آنها هم خدمت کرده اند و نسبت به مدیون طلبکارانند نه بده کار.
 یک کسی یک خدمتی کرده است دولت هم در ازاء آن نعمتی میدهد.
 مجلس شورای ملی و دولت هم در هر

موقعی که بوده است نسبت به مستخدمین و وظیفه شناس خودشان اظهار قدر دانی کرده اند لیکن هر چیزی یک اندازه دارد ما که خدمت مجانی از کسی نخواسته ایم نعمت هم داده ایم در دوره چهارم قانونی از مجلس گذشته راجع به کنترات مسیومولیت در تحت هفت ماده و موادش هم در این قانون بزرگ نوشته شده است از آن تاریخ تا کنون هم خدمت فوق العاده نکرده است همان خدمات سابقش را که تا سینه هزار و سیصد و دو می کرده تا بحال هم ادامه داده است و یک کار برجسته و یک کار فوق العاده نکرده که ما یک نعمت فوق العاده باو بدهیم و بیائیم پیشنهاد کنیم که فلان قدر دیگر اضافه باو داده شود و این لایحه جدیدی که از طرف دولت پیشنهاد شده است و خبری که از کمیسیون بودجه داده شده است به عقیده بنده یک امر زائدی است.
 یک خدمت برجسته و امر بزرگی را که این مستخدم محترم بجا آورده که جلب نظر دولت را نموده و در مقام قدر دانی برآمده کدام است؟ که ما در ازاء آن بیائیم و یک چیزی اضافه کنیم خوب است ما یک قدری از عواطف خودمان جلو گیری کنیم و این اندازه ها بلند پروازی نکنیم.
 مثلاً ما ملاحظه می کنیم می بینیم مستخدمین ما نسبت به مدیون یک رقابت هائی پیدا کرده اند و یک چشم هائی بهم دوخته اند بمجرد اینکه نسبت بیک نفرشان ملاحظاتی فی الجمله زیادتی منظور شد نسبت بآن حرف دیگر هم باید ملاحظه شود.
 نظر باین عرایض و نظر باینکه بنده وظیفه شناسی مستخدمین بلژیکی را تقدیر می کنم دیگر نباید این قدر هم اضافه کنیم.
 آخر دلیلی چیست که ما بیائیم و یک حقوق زیادی قائل بشویم!!
 این بودجه مملکتی بوده است که قلم بقلم عوائد و مخارج آن از نظر ما گذشته است همه هم میدانید که ما نسبت بمخارج فوق العاده در تحت مضیقه بوده ایم حتی نسبت بمعاونین وزارتخانه های خودمان که از اول آفتاب تا ساعت پنج از شب رفته گرفتار زحمات این مملکت هستند باید پذیرائی بکنند ملاقات بکنند کارها را انجام بدهند.
 در خصوص ماهی سیصد و پنجاه تومان آنها چقدر در این مجلس صحبت شد که مملکت پول ندارد این اندازه ها حقوق بدهد.
 همینطور نسبت بر وسای ادارات خودمان و با اینکه بودجه تفصیلی بمجلس نیامد ولی بر سبیل اجمال که نماینده محترم ملاحظه کردند نسبت به مدیون اداره نسبت

بهر رئیس دایره در این مجلس چقدر صحبت کردیم نه اینکه این صحبت ها از روی بخل بود.
 بلکه باین عنوان بود که ما نماینده هستیم باید بطور دقت مخارج را در مقابل عواید تعدیل کنیم و نگاه بدخل خودمان بکنیم و در مقابل آن دخل مخارج برای مملکت معین کنیم خلاصه ما نسبت به مستخدمین داخلی خودمان اینقدر فشار آوریم و جدیت کردیم و گاهی حملات بی دریغی بر رئیس محترم و مدیون محترم کمیسیون بودجه و خود کمیسیون بودجه کردیم و هم دیگر را محل ایراد و شمیر و فریاد قرار دادیم برای اینکه کسر بودجه داریم و این همه داد و فریاد ها برای این بود که کسر بودجه داریم و این داد و بیداد ها در واقع از روی یک حقیقتی بود.
 زیرا دیدیم یک میلیون و کسری بودجه مان کسر دارد و بالاخره وزارت عدلیه ناچار شد بعضی از شعبات عدلیه و لایات را منحل نماید بواسطه نبودن بودجه و گروه گروه مردم بیکار میشوند بواسطه نبودن بودجه و عواید.
 از آن طرف هم بی دریغی معافیت نسبت بگمرکان قائل میشویم.
 بنده می خواهم عرض کنم که آقایان خوب است توجه بفرمایند.
 این مخارج و این بیدنهادهای خرجی که دولت می بکمیسیون بودجه پیشنهاد میکند کمیسیون بودجه تا چه اندازه میتواند قبول کند؟
 اکثریت مجلس برای این است که اگر کمیسیون بودجه در یک مضیقه گرفتار شد مجلس با او کمک کند تا بودجه مملکت تعدیل شود.
 بنده عرض میکنم مطابق این قانونی که در دوره چهارم مجلس تصویب شده است آیا با اجازه میدهد که یک اضافه بدهیم؟
 مگر این قانون نسخ شده است یا این که این شخص یک خدمت فوق العاده است که ما باید آن را در نظر بگیریم؟
 بنده این قانون را اینجا می گذارم آقایان بعد از من ملاحظه بفرمائید اگر اینطور است که بما نشان بدهند پس مطابق این قانون و بنا بر این که یک خدمت فوق العاده نشده است.
 بنده عقیده ندارم که اضافه بشود بنده که یک نفر نماینده هستم بنام نمایندگی خودم تقدیر میکنم از خدماتی که مسیومولیت نسبت بوظیفه خود کرده ولی از مغرب محترم هم تقاضا میکنم در این باب چندان تعقیب نفرمائید.
عماد السلطنه - مغرب کمیسیون بودجه بنده خیلی میل داشتم در موفقی که راجع به بودجه اینترنفا کرده میشود.

خارج بدهندگان برای دولت ایران ...

که اساساً يك همچو كثرانی قریباً بوده باشد ...

در راپورتی كه از طرف كمیسیون ...

حالا فرض می کنیم نظر بحسن رابطه ...

رئیس آقایی كه این پیشنهاد را قابل ...

نظر این نیست كه حالا پول نداریم ...

باید معلی پیدا کنیم یا از او پس بگیرند ...

رئیس - رأی گرفته می شود باین ...

بیش نهاد ...

رئیس - قابل توجه نشد آقای رهنما ...

رئیس - رأی میگیریم آقایانی كه ...

رئیس - تصویب نشد رأی میگیریم ...

رئیس - موافقین: آقایان مشیرالدوله ...

(بشرح ذیل قرائت شد) ...

در آن اوقات بنده تازه وارد شده بودم ...

يك حقوق تقاعدی دارند يك مسدودی ...

رئیس - آقایانی كه این پیشنهاد را قابل ...

صورت السلطه - سردار نصرت ...

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل ...

رئیس - ارسال میشود بكمیسیون ...

رئیس - تصویب شد رأی میگیریم ...

رئیس - با اضافه بر وزارت عدلیه ...

رئیس - بفرمائید ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

چنانچه فوقاً ملاحظه میفرمائید مخارج ...

مبلغ ۴۲۱۹۰۰ قران کسر بودجه ۱۳۰۳ ...

از صرفه جوئی یکساله ۱۳۰۳ بودجه ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

بدهند و چون آن طریقی که پیشنهاد شده ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

عرض بنده راجع بدستور بود كه ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...

رئیس - امر بفرمائید قرائت کنند ...